



Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Основи наукових досліджень

Шифр та назва спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	Інститут ННІ Економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу
Освітня програма Фінанси і банківська справа	Кафедра Обліку і фінансів (205)
Рівень освіти Магістр	Тип дисципліни Загальна підготовка (обов'язкова)
Семестр 1	Мова викладання Українська

Викладачі, розробники



Єршова Наталя Юріївна

Natalia.iershova@khpi.edu.ua

Доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і фінансів
НТУ «ХПІ»

Автор понад 180 наукових та навчально-методичних праць. Провідний
лектор з дисциплін: «Аналіз господарської діяльності», «Економічний
аналіз», «Основи наукових досліджень», "Інвестиційний аналіз"

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Курс "Основи наукових досліджень" спрямований на розвиток знань та навичок, необхідних для проведення наукового пошуку. В ході навчання здобувачі дізнаються як організувати та провести наукове дослідження; оволодіють навичками наукових комунікацій з використанням інформаційних технологій. Вивчення курсу базується на розумінні поняття академічної доброчесності та академічної етики. Курс також допомагає здобувачам зрозуміти порядок підготовки та захисту кваліфікаційної роботи магістра.

Мета та цілі дисципліни

Формування теоретичних знань щодо методології, методики та організації наукових досліджень та практичних навичок здійснення наукового пошуку. Оволодіння навичками наукових комунікацій з використанням інформаційних технологій задля вирішення поставлених завдань.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Реферат. Підсумковий контроль – залік.

Компетентності

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
- ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Результати навчання

- ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
- ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.
- ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.
- ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності
- ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.
- ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
- ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.
- ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.
- ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
- ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 150 год. (5 кредитів ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 32 год., самостійна робота – 86 год

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Дисципліна «Основи наукових досліджень» відповідно до структурно-логічної схеми викладення дисциплін, передбачених навчальним планом, викладається на першому курсі у першому семестрі.

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій. На практичних заняттях використовується проєктний підхід до навчання, ігрові методи, акцентується увага на застосуванні інформаційних технологій при проведенні наукових досліджень. Навчальні матеріали доступні студентам через Google Classroom.

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

- Тема 1. Наука як система знань. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі
- Тема 2. Поняття наукового дослідження та вимоги до наукового дослідження
- Тема 3. Методологія наукових досліджень
- Тема 4. Теоретичні методи наукового дослідження
- Тема 5. Емпіричні методи наукового дослідження
- Тема 6. Економіко-статистичні методи в наукових дослідженнях
- Тема 7. Інформаційне забезпечення наукової роботи
- Тема 8. Комп'ютерні технології у наукових дослідженнях
- Тема 9. Зміст та складові науково-дослідного процесу
- Тема 10. Форми відображення результатів наукових досліджень
- Тема 11. Методика підготовки і оформлення магістерської роботи
- Тема 12. Академічна доброчесність як важлива компетентність здобувачів вищої освіти

Теми практичних занять

- Тема 1. Наука як система знань. Організація науково-дослідної роботи у вищому навчальному закладі
- Тема 2. Поняття наукового дослідження та вимоги до наукового дослідження
- Тема 3. Методологія наукових досліджень
- Тема 4. Теоретичні методи наукового дослідження
- Тема 5. Емпіричні методи наукового дослідження
- Тема 6. Економіко-статистичні методи в наукових дослідженнях
- Тема 7. Інформаційне забезпечення наукової роботи
- Тема 8. Комп'ютерні технології у наукових дослідженнях
- Тема 9. Зміст та складові науково-дослідного процесу
- Тема 10. Форми відображення результатів наукових досліджень
- Тема 11. Методика підготовки і оформлення магістерської роботи
- Тема 12. Академічна доброчесність як важлива компетентність здобувачів вищої освіти

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Самостійна робота

Курс передбачає виконання реферату. Студентам рекомендуються додаткові матеріали (методичні вказівки) для його виконання. В частині самостійної роботи рекомендовано ознайомлення з онлайн-курсом «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+AI101+2021_T2

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] – URL: zakon.rada.gov.ua/go/1556-18.
2. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. 368 с
3. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. видання. / О.В.Галян. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 26 с.
4. Методологія наукових досліджень : навчально-методичний посібник / Котловий С.А., Павлик Н.П., Сейко Н.А., Ситняківська С.М. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 89 с.
5. Єршова Н.Ю. Методологічні підходи до дослідження стратегічного управлінського обліку: теоретичний аналіз. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2016. Вип.4. С. 61–72.
6. Мехович С., Єршова Н. Економічні методи дослідження стану та ефективності використання матеріальних ресурсів промислових підприємств. *Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. 2020. Вип. 10 (152). С. 3-12.
7. Єршова Н. Ю. Напрями удосконалення підходів та методів аналізу діяльності в системі управлінських рішень суб'єктів господарювання. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/58206/1/Yershova_Napriamy_2020.pdf
8. Академічне письмо: навч. посібник / Уклад. Ревуцька С.К., Зінченко В.М. Кривий Ріг : , 2019.

Додаткова література

1. Основи наукових досліджень [Електронний ресурс] : текст лекцій / уклад. Н. Ю. Єршова. - Електрон. текст. дані. - Харків : 2021. 95 с. <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/53397>
2. Методичні вказівки до виконання індивідуального завдання (реферату) з дисципліни "Основи наукових досліджень" [Електронний ресурс] : для студентів усіх форм навчання спец. 072 "Облік і оподаткування" / уклад. Н. Ю. Єршова ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т. – Електрон. текст. дані. – Харків, 2024. 18 с.
3. Методичні вказівки до практичних занять з курсу "Основи наукових досліджень" [Електронний ресурс] : для студентів спец. 071 "Облік і оподаткування" усіх форм навчання / уклад. Н. Ю. Єршова ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Електрон. текст. дані. – Харків, 2024. 48 с.
4. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Основи наукових досліджень» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок / уклад.: Н.Ю. Єршова – Х.: НТУ «ХПІ», 2024. 23 с.
5. Методологія наукових досліджень : базові поняття, тести та інструктивно-методичні вказівки до їх виконання: [навчально-методичний посібник]. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2023. 17 с.
6. Інформаційно-пошукова система [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://inpos.com.ua>.
7. Пошукові служби Інтернет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kinder.mkstat.net/pages/libfindix/inetfind.htm>.
8. Сторінка Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок/балів за всіма успішно оціненими результатами навчання під час семестру: виконання 2-х модульних робіт (по 20%), виконання реферату - 20 %; активності та результативності роботи здобувача під час проведення аудиторних занять (40%).

Залік виконується письмо та містить: 2 теоретичні питання і 1 практичне завдання (40%).

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено	Дата погодження, підпис	Завідувач кафедри Олександр МАНОЙЛЕНКО
	Дата погодження, підпис	Гарант ОП Тетяна НАЗАРОВА